

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (human relation and sufficiency economic philosophy) รหัสวิชา 3000-1503 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 อยู่ในหมวดทักษะชีวิต กลุ่มทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต เน้นการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้ความสำคัญต่อการจัดองค์ความรู้และทักษะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกประเภทวิชามีความรู้ความสามารถใช้ทักษะการสื่อสาร การคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและบูรณาการความรู้ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพได้

จุดประสงค์ของวิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้เรียน (1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักมนุษยสัมพันธ์และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) สามารถพัฒนาตนทางกาย วาจา ใจ ตามกระบวนการทางจิตวิทยา ศาสนธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (3) มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากรายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคยะลา พบว่าปีการศึกษา 2554 สมรรถนะความรู้เรื่องสังคมศึกษาต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยในทุกระดับ ปีการศึกษา 2555 องค์ประกอบที่สถานศึกษาควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของสถานศึกษาต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศอันดับแรก คือกลุ่มสังคมศาสตร์ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2554, 2555) ในปีการศึกษา 2556 ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชามนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน รหัสวิชา 3000-1606 ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคยะลา ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 9 กิจกรรม คือ (1) คุณค่าในตนเอง (2) บันทึกสะสมความสำเร็จ (3) เต็มชีวิตใส่กระปุก (4) สัญญาใจในการเรียน (5) “แก้วใส” มองเห็นคุณค่าในตนเอง (6) ชีวิตที่ต้องรับผิดชอบ (7) กิจกรรมเพื่อนคู่หูช่วยเรียนรู้ (8) สัญลักษณ์แทนตัวตน และ (9) การตระหนักถึงอาชีพ และสร้างแรงบันดาลใจ ผลการศึกษาพบว่า (1) ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชามนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ หลังการทดลองสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก (วิจิตร สหายอ่อง, 2557)

ขณะเดียวกันจากรายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคยะลา ปีการศึกษา 2557 พบว่าเนื้อหาหลักที่สถานศึกษาควรเร่งพัฒนา คือทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต และทักษะการคิดและการแก้ปัญหา และปีการศึกษา 2558 เนื้อหาหลักที่สถานศึกษาควรเร่งพัฒนา คือการประยุกต์ใช้หลักศีลธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในงานอาชีพและสังคม การแก้ปัญหาในงานอาชีพโดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2557, 2558)

จากรายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ในหมวดทักษะชีวิต กลุ่มทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ของวิทยาลัยเทคนิคยะลา ยังมีประเด็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา การประยุกต์ใช้หลักศีลธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในงานอาชีพและสังคม เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ หลักศีลธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและในงานอาชีพได้ ทั้งนี้ วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในหมวดทักษะชีวิต กลุ่มทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต เน้นการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้ความสำคัญต่อการจัดองค์ความรู้และทักษะ และบูรณาการความรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ แต่จากข้อมูลดังกล่าว บ่งชี้ให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหมวดทักษะชีวิต กลุ่มทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ยังไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เท่าที่ควร อาจเนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ยังยึดติดกับการศึกษาองค์ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากครูเพียงด้านเดียว ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ทางทฤษฎีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานหรือการดำเนินชีวิตได้เท่าที่ควร โดยเฉพาะผู้เรียนสายอาชีพศึกษาหรือสายอาชีพจำเป็นจะต้องปฏิบัติงานอาชีพก็อาจจะขาดทักษะการใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ตลอดจนการประยุกต์ใช้หลักศีลธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในงานอาชีพ และการดำรงชีวิต

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหน้าที่สำคัญคือจัดกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) คือเน้นทักษะกระบวนการ ทักษะการคิด และทักษะการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) เน้นการพัฒนาคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและความรอบรู้อย่างเท่าทัน โดยให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556) และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ครูมีหน้าที่พัฒนาระบบ และกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2560)

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาวิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) ตลอดจนสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ทั้งนี้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ได้เกิดจากการสอนที่เน้นเนื้อหาวิชาเป็นหลัก แต่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระในเชิงลึก สอดคล้องกับ มัชฌิมา อรรถกถา (2549) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้จำเป็นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนการสอนแบบเดิมจากการ “พูด บอก เล่า” ซึ่งไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของการ

แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยเหตุผล ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และไม่สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวแตกต่างจากการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของสลาวิน (Slavin, 2003) ที่สามารถนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้ เนื่องจากเน้นผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่มแบบความสามารถทางการเรียน (เก่ง ปานกลาง อ่อน) สามารถประยุกต์ใช้สอนกับทุกรายวิชา และมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน ไม่ซับซ้อน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (Slavin, 1995) คือ (1) ขั้นการนำเสนอหรือการสอน (2) ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม (3) ขั้นการทดสอบ และ (4) ขั้นการรับรองผลงานกลุ่ม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญนำ เทียงดี (2548) และ อนงค์ เหลื่อมศรี (2549) พบว่าเทคนิค STAD มีขั้นตอนที่ชัดเจน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาทในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มด้วยตนเอง มีการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อความสำเร็จของตนเองและกลุ่ม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนกภรณ์ ทองระย้า (2557); ภูษิต สุวรรณราช, ภูษิต บุญทองเถิง และสมปอง ศรีภักขยา (2559) และ Naghavi & Nakhle (2012) พบว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเพื่อให้สอดคล้องการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามนโยบายหลักเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ประเด็นหลักที่ 1 กระบวนการเรียนรู้ใหม่มีนโยบายสำคัญประการหนึ่ง คือปรับหลักสูตรการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556)

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงนำกิจกรรมการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ (activities of enhancing self-esteem, discipline and responsible : SEDR) หรือกิจกรรม SEDR ที่พัฒนาขึ้นโดย วิจิตรา สายอ่อง (2556) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วม โดยให้ผู้เรียนได้อภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และฝึกทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย 9 กิจกรรม คือ (1) คุณค่าในตนเอง (2) บันทึกสะสมความสำเร็จ (3) เต็มชีวิตใส่กระปุก (4) สัญญาใจในการเรียน (5) “แก้วใส” มองเห็นคุณค่าในตนเอง (6) ชีวิตที่ต้องรับผิดชอบ (7) กิจกรรมเพื่อนคู่หูช่วยเรียนรู้ (8) สัญลักษณ์แทนตัวตน และ (9) การตระหนักถึงอาชีพ และสร้างแรงบันดาลใจ จากผลการศึกษาของ วิจิตรา สายอ่อง (2556) พบว่ากิจกรรม SEDR สามารถพัฒนาผู้เรียนกลุ่มทดลองให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ หลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและสนใจศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระตามเอกสารประกอบการสอน วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ของสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของ สลาวิน (Slavin, 1995) ควบคู่กับกิจกรรม SEDR ของ วิจิตรา สายอ่อง (2557)

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยยังไม่พบการศึกษาที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าว ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและสนใจศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ วิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคยะลา

2. คำถามการวิจัย

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR สามารถพัฒนาผู้เรียนกลุ่มทดลองให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 หลังเรียนสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุมหรือไม่

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR สามารถพัฒนาผู้เรียนกลุ่มทดลองให้มีความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ วิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 หลังเรียนสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุมหรือไม่

2.3 ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 หลังเรียนสูงกว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุมหรือไม่

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

3.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

3.2 เพื่อเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบต่อวิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

3.3 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ครอบคลุมเฉพาะผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 24 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มทดลองจำนวน 1 ห้องเรียน คือผู้เรียนภาควิชาช่างกลโรงงาน กลุ่ม 1 จำนวน 12 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 1 ห้องเรียน คือผู้เรียนภาควิชาเทคนิคการเชื่อมและการผลิต กลุ่ม 1 จำนวน 12 คน

4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

4.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ (1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 และ (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503

4.2.2 ตัวแปรตาม คือ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 และ (2) ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบของผู้เรียน วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503

4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาของกิจกรรมการเรียนรู้ของการวิจัยนี้ ครอบคลุมเฉพาะ (1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR และ (2) กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ ของรายวิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 รายละเอียดของขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

4.3.1 กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR ครอบคลุมเฉพาะเนื้อหาสาระตามเอกสารประกอบการสอน วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ คือ (1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักมนุษยสัมพันธ์ (2) ธรรมชาติของมนุษย์ (3) กระบวนการทางจิตวิทยา เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน (4) การพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต และการทำงาน (5) หลักธรรมคำสอนสำหรับการพัฒนาชีวิตและงานอาชีพ (6) การพัฒนาชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (7) ผู้นำตามหลักศาสนธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการทดลองตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของ สลาวิน (Slavin, 1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือขั้นการนำเสนอหรือการสอน ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม ขั้นการทดสอบ และขั้นการรับรองผลงานกลุ่ม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนมีบทบาทในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มด้วยตนเอง มีการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อความสำเร็จของตนเองและกลุ่ม ควบคู่กับกิจกรรม SEDR ของ วิจิตรา สายอ่อง (2557) เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้อภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และฝึกทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย 9 กิจกรรม คือ (1) คุณค่าในตนเอง (2) บันทึกสะสมความสำเร็จ (3) เต็มชีวิตใส่กระปุก (4) สัญญาใจในการเรียน (5) “แก้วใส” มองเห็นคุณค่าในตนเอง (6) ชีวิตที่ต้องรับผิดชอบ (7) กิจกรรมเพื่อนคู่หูช่วยเรียนรู้ (8) สัญลักษณ์แทนตัวตน และ (9) การตระหนักถึงอาชีพ และสร้างแรงบันดาลใจ

4.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาของกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ครอบคลุมเฉพาะเนื้อหาตามเอกสารประกอบการสอน วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 7 หน่วยการเรียนรู้ คือ (1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักมนุษยสัมพันธ์ (2) ธรรมชาติของมนุษย์ (3) กระบวนการทางจิตวิทยา เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน (4) การพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต และการทำงาน (5) หลักธรรมคำสอนสำหรับการพัฒนา

ชีวิตและงานอาชีพ (6) การพัฒนาชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (7) ผู้นำตามหลักศาสนธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติเน้นการบรรยายประกอบการใช้คำถามอธิบาย อภิปรายเนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนต่อผู้เรียน ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติของ กรมวิชาการ (2546) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นดำเนินการสอน และขั้นสรุปผล

4.4 ขอบเขตด้านสถานที่และระยะเวลา

สถานที่ของการศึกษานี้ ครอบคลุมเฉพาะวิทยาลัยเทคนิคยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยตนเอง ระยะเวลาในการดำเนินการครอบคลุมเฉพาะคาบเรียนปกติของรายวิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 17 สัปดาห์ ๆ ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง (จำนวน 3 คาบ) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคยะลา มีประโยชน์ดังนี้

5.1 เพื่อให้ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ที่เรียนวิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR สำหรับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบ และสามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสาร ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ และสังคมอย่างมีความสุข

5.2 เพื่อให้ผู้สอนรายวิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ได้ทราบผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม และสามารถใช้ได้จริงกับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคนิคยะลา เพื่อจะได้นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลาในอนาคตต่อไป

5.3 ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมแห่งการเรียนรู้สำหรับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง วินัยและความรับผิดชอบของผู้เรียน ในรายวิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 และรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

5.4 ผลที่ได้จากการศึกษาจะทำให้สถานศึกษา องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้แนวทางในการกำหนดนโยบายหรือทิศทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561)

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 เป็นการจัดกระทำให้ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่เป็นกลุ่มทดลองของการวิจัยนี้ได้รับเนื้อหาสาระตามเอกสารประกอบการสอน วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดกระทำตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของ สลาวิน (Slavin, 1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นการนำเสนอหรือการสอน (2) ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม (3) ขั้นการทดสอบ และ (4) ขั้นการรับรองผลงานกลุ่ม ควบคู่กับกิจกรรม SEDR ของ วิจิตรา สายอ่อง (2557) ประกอบด้วย 9 กิจกรรม คือ (1) คุณค่าในตนเอง (2) บันทึกสะสมความสำเร็จ (3) เต็มชีวิตใส่กระปุก (4) สัญญาใจในการเรียน (5) “แก้วใส” มองเห็นคุณค่าในตนเอง (6) ชีวิตที่ต้องรับผิดชอบ (7) กิจกรรมเพื่อนคู่หูช่วยเรียนรู้ (8) สัญลักษณ์แทนตัวตน และ (9) การตระหนักถึงอาชีพ และสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคภูมิใจในตนเอง มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อผู้เรียนกลุ่มทดลอง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ควบคู่กับกิจกรรม SEDR รายละเอียดดังนี้

หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักมนุษย์สัมพันธ์ จำนวน 6 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ประวัติ และความสำคัญของมนุษย์สัมพันธ์ ควบคู่กับกิจกรรมคุณค่าในตนเอง และสัปดาห์ที่ 2 เรื่อง จุดมุ่งหมาย ปรัชญาพื้นฐาน และประโยชน์ของมนุษย์สัมพันธ์

หน่วยที่ 2 ธรรมชาติของมนุษย์ จำนวน 6 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง ธรรมชาติของมนุษย์ในทัศนะต่าง ๆ ควบคู่กับกิจกรรมบันทึกสะสมความสำเร็จ และ สัปดาห์ที่ 4 เรื่อง ความแตกต่างของมนุษย์ และทฤษฎีความต้องการ

หน่วยที่ 3 กระบวนการทางจิตวิทยา เพื่อสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน จำนวน 9 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 5 เรื่อง ทฤษฎีวิเคราะห์ติดต่อสัมพันธ์ และ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ควบคู่กับกิจกรรมเต็มชีวิตใส่กระปุก สัปดาห์ที่ 6 เรื่อง ทฤษฎีแรงจูงใจ ควบคู่กับกิจกรรมสัญญาใจในการเรียน และสัปดาห์ที่ 7 เรื่อง การสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน

หน่วยที่ 4 การพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต และการทำงาน จำนวน 9 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 8 เรื่อง การรู้จักตนเองและผู้อื่นตามหลักจิตวิทยา ควบคู่กับกิจกรรม “แก้วใส” มองเห็นคุณค่าในตนเอง และสัปดาห์ที่ 9 เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพล และวิธีการพัฒนาตนเอง

หน่วยที่ 5 การพัฒนาตนเองตามหลักศาสนาธรรม จำนวน 9 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 10 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญ และความสอดคล้องของหลักธรรม

ทางศาสนา ควบคู่กับกิจกรรมชีวิตที่ต้องรับผิดชอบ สัปดาห์ที่ 11 เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักศาสนธรรม
สำหรับการพัฒนาตนเอง

หน่วยที่ 6 การพัฒนาชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6 ชั่วโมง
ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 12 เรื่อง ความหมาย และความเป็นมาของหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควบคู่กับกิจกรรมเพื่อนคู่หูช่วยเรียนรู้ สัปดาห์ที่ 13 เรื่อง หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ควบคู่กับกิจกรรมสัญลักษณ์ตนเอง และสัปดาห์ที่ 14 เรื่อง การประยุกต์ใช้
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชีวิต

หน่วยที่ 7 ผู้นำตามหลักศาสนธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 9 ชั่วโมง
ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 15 เรื่อง ความหมาย และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ ควบคู่
กับกิจกรรมการตระหนักถึงอาชีพ และสร้างแรงบันดาลใจ สัปดาห์ที่ 16 เรื่อง บทบาท หน้าที่ และ
คุณลักษณะของผู้นำตามหลักศาสนธรรม และสัปดาห์ที่ 17 เรื่อง ลักษณะพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน
และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำ

กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา
3000-1503 เป็นการจัดการกระทำให้ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคนิค
ยะลา ที่เป็นกลุ่มควบคุมของการวิจัยนี้ได้รับเนื้อหาสาระตามเอกสารประกอบการสอนวิชามนุษย์สัมพันธ์กับ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดการกระทำตามขั้นตอน
การเรียนรู้แบบปกติ ของ กรมวิชาการ (2546) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ (1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (2)
ขั้นตอนการสอน และ (3) ขั้นสรุปผล ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคภูมิใจในตนเอง
มีวินัย และมีความรับผิดชอบของผู้เรียนกลุ่มทดลอง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ
3 ชั่วโมง สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ รายละเอียดดังนี้

หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 6 ชั่วโมง ประเด็นการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ประวัติ และความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ และ
สัปดาห์ที่ 2 เรื่อง จุดมุ่งหมาย ปรัชญาพื้นฐาน และประโยชน์ของมนุษยสัมพันธ์

หน่วยที่ 2 ธรรมชาติของมนุษย์ จำนวน 6 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ
สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง ธรรมชาติของมนุษย์ในทัศนะต่าง ๆ และสัปดาห์ที่ 4 เรื่อง ความแตกต่างของมนุษย์
และทฤษฎีความต้องการ

หน่วยที่ 3 กระบวนการทางจิตวิทยา เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน จำนวน
9 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 5 เรื่อง ทฤษฎีวิเคราะห์ติดต่อสัมพันธ์ และ
ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ สัปดาห์ที่ 6 เรื่อง ทฤษฎีแรงจูงใจ และสัปดาห์ที่ 7 เรื่อง การสร้างมนุษยสัมพันธ์กับ
บุคคลและชุมชน

หน่วยที่ 4 การพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต และการทำงาน จำนวน 9 ชั่วโมง
ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 8 เรื่อง การรู้จักตนเองและผู้อื่นตามหลักจิตวิทยา
และสัปดาห์ที่ 9 เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพล และวิธีการพัฒนาตนเอง

หน่วยที่ 5 การพัฒนาตนเองตามหลักศาสนธรรม จำนวน 9 ชั่วโมง ประเด็นการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 10 เรื่อง ความหมาย และความสำคัญของหลักศาสนธรรม สัปดาห์ที่ 11

เรื่อง ความสอดคล้องของหลักธรรมทางศาสนา และสัปดาห์ที่ 12 เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักศาสนธรรมสำหรับการพัฒนาตนเอง

หน่วยที่ 6 การพัฒนาชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 13 เรื่อง ความหมาย ความเป็นมา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสัปดาห์ที่ 14 เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชีวิต

หน่วยที่ 7 ผู้นำตามหลักศาสนธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 9 ชั่วโมง ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สัปดาห์ที่ 15 เรื่อง ความหมาย และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ สัปดาห์ที่ 16 เรื่อง บทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะของผู้นำตามหลักศาสนธรรม และสัปดาห์ที่ 17 เรื่อง ลักษณะพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถด้านความรู้และความเข้าใจซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ วิชามนุษย์สัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (แบบปรนัย) จำนวน 8 ชุด คือ (1) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักมนุษยสัมพันธ์ (2) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยที่ 2 เรื่อง ธรรมชาติของมนุษย์ (3) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยที่ 3 เรื่อง กระบวนการทางจิตวิทยา เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน (4) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยที่ 4 เรื่อง การพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต และการทำงาน (5) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยที่ 5 เรื่อง การพัฒนาตนเองตามหลักศาสนธรรม (6) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยที่ 6 เรื่อง การพัฒนาชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (7) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หน่วยที่ 7 เรื่อง ผู้นำตามหลักศาสนธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (8) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน วิชามนุษย์สัมพันธ์กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503

ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การประเมินตนเองตามความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคนิคยะลา ตามลักษณะบ่งชี้ดังนี้

“มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความร่าเริงแจ่มใส มองตนเองและผู้อื่นในแง่ดี มีความสนุกสนานกับการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการชื่นชมความสำเร็จของตนเองและผู้อื่น มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบในผลงานของตนเอง มีความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ยอมรับสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริง มีความคิดสร้างสรรค์ในการเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม มีความสามารถทำให้ผู้อื่นรัก และไม่หวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์”

วินัยและความรับผิดชอบ หมายถึง การที่ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคนิคยะลา ประพฤติปฏิบัติตนตามตัวบ่งชี้ดังนี้

“ตั้งใจฟังครูอธิบาย ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน รู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ปฏิบัติงานเสร็จตามที่กำหนด ส่งงานหรือการบ้านครบตามที่ได้รับ

มอบหมาย มีความซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติงาน มีการเตรียมหนังสือเรียนหรือวัสดุตามที่กำหนด แต่งกาย ถูกต้องตามระเบียบวินัยของสถานศึกษา เข้าเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมตรงเวลา มีมารยาทในการพูด รับฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเกรงใจผู้อื่น มีความพยายามในการตอบคำถาม รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือส่วนรวม และมีภาวะความเป็นผู้นำ”

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ระดับความรู้สึกหรือความสุขที่เกิดจากการสร้างสัมพันธภาพที่เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503 ตลอดจนความชัดเจนของการอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้ ความเหมาะสมของกิจกรรม ระยะเวลา สถานที่ บรรยากาศ รูปแบบของการกิจกรรมรู้ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน สาระ และประโยชน์จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประเมินจากการตอบมาตราวัดความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชามนุษยสัมพันธ์กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รหัสวิชา 3000-1503